

نگاه بیرون

پیامی که داعش به اروپا داد

● حملات تروریستی ۱۳ نوامبر در فرانسه، در واقع نخستین عملیات تروریستی داعش در اروپا از زمان تأسیس این گروه در سال ۲۰۱۳ به شمار می‌رود. شاید طراحان این عملیات چنان برنامه‌ریزی کرده بودند تا عملیاتی بزرگ و پرسروصدا داشته باشند و بتوانند از طریق آن پیامی روشن را نه‌تنها به فرانسه بلکه به کل اروپا و حتی کل غرب منتقل کنند. این عملیات ۴۸ ساعت بعد از عملیاتی بود که جنوب بیروت را هدف قرار داد. برای همین بسیاری از تحلیلگران و ناظران، دو عملیات یادشده را مرتبط با هم تفسیر کردند. حال آنکه چنین نبود. کسانی که آگاه هستند می‌دانند به سختی می‌توان این دو عملیات را به هم ارتباط داد؛ زیرا عملیات تروریستی بیروت درواقع بخشی از جنگی بود که داعش از مدت‌ها پیش شروع کرده و هدفش گسترش قلمرو خلافتش است. در نظر داعش، لبنان امتداد این خلافت را تشکیل می‌دهد، بنابراین عرصه عملیات جنگی داعش به حساب می‌آید. دخالت حزب‌الله لبنان در سوریه و حمایت از نظام سوریه نوعی اخلال در این قلمرو بود.

شاید بتوان عملیات بیروت را به‌لحاظ هدف‌گیری با عملیات منفرج‌کردن هوایپامی روسی مرتبط دانست. در آنجا هم داعش می‌خواست به روسیه پیام دهد که وارد قلمرواش شده و از نظر این گروه با دخالت نظامی در جنگ سوریه مستحق مجازات است.

فرانسه هرچند در سال ۲۰۱۴ اعلام کرد برای مبارزه با داعش به ائتلاف بین‌المللی به رهبری آمریکا پیوسته است، اما مشارکت این کشور در مأموریت‌های نظامی ائتلاف بسیار کم‌رنگ بود. از این‌رو تصور نمی‌شود هدف داعش از عملیات ۱۳ نوامبر تنبیه فرانسه به دلیل عملیات هوایی‌اش در عراق و سوریه باشد. درست است که داعش می‌خواست با این عملیات به فرانسه پیام دهد که اگر بخواد به آنها ضربه بزند، باید منتظر عواقبش باشد. به‌ویژه اینکه در خبرها آمده بود فرانسه تصمیم گرفته است ناو هواپیمابر «شارل دولگ» را به سواحل دریای مدیترانه اعزام کند.

بااین‌حال پیام عملیات پاریس می‌تواند بسیار وسیع‌تر از این باشد. درواقع عملیات تروریستی پاریس پیامی بود که به کل غرب ارسال شد. محتوای این پیام را می‌توان به این شکل صورت‌بندی کرد که «یا در کشورتان بمانید و کاری به ما نداشته باشید یا عواقب حمله به ما را بپذیرید». به نظر می‌رسد ارسال‌کنندگان این پیام می‌خواستند به دولت‌های غربی بگویند تروریست‌ها را اگر بگذارند در مناطق تحت تصرف‌شان در عراق و سوریه بمانند، هزینه‌شان کمتر خواهد بود. به بیان دیگر، حمله به داعش با بمباران محل استقرار نیروهای این گروه، انفجارهایی را به دنبال خواهد داشت و تمام افراد عضو این گروه را وادار می‌کند از منطقه خارج شوند و به سراسر جهان پورش ببرند. منشعب‌شدن هزاران نفر از اعضای این گروه می‌تواند بسیاری از نقاط جهان را ناامن کند. حرکت این افراد، هسته‌های خاموش در کشورهای غربی را که نسل‌های دوم و سوم مهاجران به حساب می‌آیند، بیدار می‌کند و آنها را به حرکت درمی‌آورد. برخی از همین افراد در عملیات تروریستی اخیر پاریس نقش داشتند. این پیام در شرایطی ارسال شد که اوضاع داعش مناسب نبود و ضربات هوایی ائتلاف بین‌المللی نسبت به گذشته کارآمدتر شده بود. حملات هوایی اعضای ائتلاف موجب دلگرمی نیروهای پیشمرکه کرد شده بود. نیروهای پیشمرکه در سراسر عراق با یکدیگر متحد شده و با توجه به تشدید حملات هوایی به مواضع داعش تصمیم گرفته بودند مناطق تازه‌ای را از تصرف این گروه درآورند. شهر شنگال یک نمونه از آن بود که داعش در آن خسارت‌های فراوانی را متحمل شد.

فشارهای نظامی بر داعش در یک ماه گذشته به جایی رسید که ارتباط بین گردان‌های اصلی این گروه در عراق و سوریه را قطع کرد. این موضوع در واقع بزرگ‌ترین تهدید برای گروهی به حساب می‌آمد که از زمان اعلام خلافتش در «موصل» توسط «ابوبکر البغدادی» تاکنون مانند آن را تجربه نکرده بود. این تصادفی نبود که فقط چند ساعت بعد از آزادسازی شهر شنگال در عراق و پس‌گرفتن شهرک استراتژیک «الهلول» در «حسکه» سوریه توسط نیروهای کرد سوری، عملیات تروریستی پاریس اتفاق افتاد.

به عبارت روشن‌تر برای نخستین‌بار پس از اوج‌گیری قدرت داعش در سال ۲۰۱۴ بود که این گروه احساس خطر جدی و واقعی می‌کرد؛ خطری که تقریباً از سه ماه پیش زمینه‌های آن فراهم شده بود. رهبری داعش با توجه به این احساس خطر بود که خواست پیامی قوی را با همان مضمونی که توضیح داده شد به غرب بفرستد تا غرب بین ماندن تروریست‌ها در مقرهای خودشان یا پخش‌شدن آنها در سراسر جهان یکی را انتخاب کند. گسترش نیروهای داعش در جهان به‌ویژه بعد از آنکه در یک سال گذشته تجاربی به دست آورده‌اند، می‌تواند خطری بزرگ برای همه جهانیان باشد.

گویا غرب بعد از حملات پاریس به پاسخ این سؤال که «آیا باید مواضع داعش در سوریه را بمباران کرد یا نه؟» رسیده است. بسیاری از ناظران در مقاله‌ها و نوشته‌های خود بمباران داعش را نكوهش می‌کنند، اما مداخله نظامی می‌تواند پاسخی به خواسته افکار عمومی مبنی بر تحرک دولت‌ها باشد. مردم حیران تازدی موحش پاریس، بر این باورند که باید کاری کرد و دولت‌ها هم به اولین گزینه پیش‌رو چنگ می‌زنند: گزینه نظامی. پس از هفته‌ها رایزنی و بحث‌وجدل، مجلس عوام بریتانیا بالاخره چهارشنبه‌شب به درخواست «دیوید کامرون»، نخست‌وزیر این کشور، روی خوش نشان داد و با ۳۹۷ رای موافق در مقابل ۲۲۳ رای مخالف، حملات هوایی علیه مواضع داعش در سوریه را به تصویب رساند. روز پنجشنبه و تنها ساعاتی پس از تصویب این‌لاجه، «مایکل فالون»، وزیر دفاع بریتانیا، از مأموریت موفقیت‌آمیز جنگنده‌های بریتانیا در شرق سوریه خبر داد. براساس گزارش‌ها، در اولین حملات هوایی بریتانیا در سوریه، جنگنده‌های این کشور به اهدافی در میدان نفتی «عمر» که تحت کنترل داعش است، حمله کردند. به گفته فالون، جنگنده‌های بریتانیایی در مرحله نخست، «رقه» پایتخت خودخوانده داعش را مورد هدف قرار نمی‌دهند و به گفته وزیر دفاع بریتانیا، او خود شخصا، اهداف بمباران را تأیید می‌کند.

در کنار بریتانیا، پارلمان آلمان هم روز گذشته مجوز پیوستن این کشور به عملیات نظامی علیه داعش را صادر کرد. پیشنهاد حضور نظامی آلمان در جنگ علیه شبه‌نظامیان داعش در سوریه که توسط «اورسلا فن‌درلاین»، وزیر دفاع، به مجلس سفلاي پارلمان تسلیم شد، مورد مذاکره نمایندگان

در کنار بریتانیا، پارلمان آلمان هم روز گذشته مجوز پیوستن این کشور به عملیات نظامی علیه داعش را صادر کرد. پیشنهاد حضور نظامی آلمان در جنگ علیه شبه‌نظامیان داعش در سوریه که توسط «اورسلا فن‌درلاین»، وزیر دفاع، به مجلس سفلاي پارلمان تسلیم شد، مورد مذاکره نمایندگان

بازدید غیرمنتظره از کریمه

ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه، به دنبال قطع‌شدن برق منطقه شبه‌جزیره کریمه بر اثر خراب‌کاری علیه تأسیسات تأمین برق این منطقه، سفری غیرمنتظره به این شبه‌جزیره داشت که در جریان آن یک پروژه جدید را برای تأمین برق کریمه افتتاح کرد. **(خبرگزاری فرانسه)**

کشتار جمعی، آن‌هم با سلاح‌هایی که به‌راحتی و در سایه قانسون، در گوشه‌وکنار ایالات متحده قابل‌تهیه است، دیگر به پدیده‌ای تکراری بدل شده است. آنچه اما خون ریخته‌شده ۱۴ قربانی کشتار روز چهارشنبه در مرکز خدمات بهداشتی «سن‌برناردینو» در جنوب کالیفرنیا را به موضوع اصلی مباحث سیاست‌مداران عالی‌رتبه و سنگ محک برنامه‌های امنیتی آتی آنها بدل کرده، چشم‌انداز برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری و تلاش‌های هر دو حزب عمده ایالات متحده در بهره‌برداری سیاسی از بحران جهانی تروریسم و پناه‌جویی است؛ چنان‌که نگاهی به واکنش‌های نامزد‌های دموکرات و جمهوری‌خواه در قبال کشتار سن‌برناردینو کافی است تا شکاف عمیق بالادستی در قبال آن معضلی عیان شود که روزانه به طور متوسط جان ۹۰ شهروند آمریکایی را می‌گیرد. از یک‌سو، دموکرات‌هایی را داریم که این‌بار جدی‌تر از همیشه، با درپیش گرفتن تلاش‌های پیشین خود در محدودسازی قوانین خریدوفروش اسلحه، مسئولیت تمامی خون‌های ریخته‌شده را بر گردن فرهنگی انداخته‌اند که خرید اسلحه را حتی برای

هرروزه انتقادات زیادی درباره ضعف همبستگی اعراب در زمینه‌های مختلف مطرح می‌شود. ما دولت‌های عربی را در این رابطه سرزنش می‌کنیم که چرا در برابر مخاطرات، حرکتی همسو ندارند. اما آیا در برابر چنین مخاطرات به‌شدت کلاسی، جامعه مدنی کشورهای عرب بهتر است؟ این سؤال به‌ویژه در شرایط کنونی که ملت فلسطین دچار رنج و محاصره و تجاوزات روزمره صهیونیست‌هاست، ضرورت بیشتری پیدا می‌کند. درست است که واکنش دولت‌های عرب از صدور برخی بیانیه‌های توخالی فراتر نمی‌رود که یکی آن را قرائت و دیگری تأیید می‌کنند؛ حال آنکه در سطح بین‌المللی به آن هیچ توجهی نمی‌شود زیرا می‌دانند کشورهای عرب فراتر از صدور این بیانیه‌ها نمی‌روند. اما واکنش نیروهای جامعه مدنی در کشورهای عرب به‌خصوص نیروهای سیاسی آنها در این موارد حیرت‌آور است، واکنش اینها بیانگر ناتوانی‌شان از یک‌سو و دست‌کم‌گرفتن این خطرات از سوی دیگر است. اگر خروج گروهی کوچک در یکی از کشورهای عربی برای برگزاری تظاهرات بدون هماهنگی با دستگاه‌های مربوطه یا ایستادن چند نفر در برابر برخی سفارتخانه‌های بیگانه یا نمایندگی‌های سازمان ملل برای ابراز اعتراض خود نسبت به رفتار صهیونیست‌ها، بیشترین کار آنها باشد، باید بگفت ما واقعا در عمل مبارزاتی و توده‌ای مشترک خود دچار مصیبت بزرگی شده‌ایم. اگر این‌گونه حرکت‌ها را با حرکت‌های مردمی دهه‌های ۴۰ و ۵۰ مقایسه کنیم که جنبش‌های مردمی و مبارزاتی به صورتی خودجوش به حرکت در می‌آمدند و موجی از انسان‌های خشمگین را برای پشتیبانی از مسائل ملی یا قومی در فلسطین، مصر، الجزایر یا سایر نقاط به خیابان می‌کشاندند، این مصیبت بیشتر خود را نشان می‌دهد. برخی مواقع

بریتانیا و آلمان هم به ائتلاف علیه داعش در سوریه پیوستند

جنگ‌زدن به ریسمان پوسیده

سؤال که «آیا باید مواضع داعش در سوریه را بمباران کرد یا نه؟» رسیده است. بسیاری از ناظران در مقاله‌ها و نوشته‌های خود بمباران داعش را نكوهش می‌کنند، اما مداخله نظامی می‌تواند پاسخی به خواسته افکار عمومی مبنی بر تحرک دولت‌ها باشد. مردم حیران تازدی موحش پاریس، بر این باورند که باید کاری کرد و دولت‌ها هم به اولین گزینه پیش‌رو چنگ می‌زنند: گزینه نظامی. پس از هفته‌ها رایزنی و بحث‌وجدل، مجلس عوام بریتانیا بالاخره چهارشنبه‌شب به درخواست «دیوید کامرون»، نخست‌وزیر این کشور، روی خوش نشان داد و با ۳۹۷ رای موافق در مقابل ۲۲۳ رای مخالف، حملات هوایی علیه مواضع داعش در سوریه را به تصویب رساند. روز پنجشنبه و تنها ساعاتی پس از تصویب این‌لاجه، «مایکل فالون»، وزیر دفاع بریتانیا، از مأموریت موفقیت‌آمیز جنگنده‌های بریتانیا در شرق سوریه خبر داد. براساس گزارش‌ها، در اولین حملات هوایی بریتانیا در سوریه، جنگنده‌های این کشور به اهدافی در میدان نفتی «عمر» که تحت کنترل داعش است، حمله کردند. به گفته فالون، جنگنده‌های بریتانیایی در مرحله نخست، «رقه» پایتخت خودخوانده داعش را مورد هدف قرار نمی‌دهند و به گفته وزیر دفاع بریتانیا، او خود شخصا، اهداف بمباران را تأیید می‌کند.

قرار گرفت و درنهایت از میان ۵۹۸ نماینده پارلمان آلمان، ۴۴۵ نفر رای مثبت، ۱۴۶ نفر رای منفی و هفت نفر به این پیشنهاد رای ممتنع دادند. اگرچه آلمان مانند بریتانیا، فرانسه، ایالات متحده و روسیه در عملیات‌های هوایی علیه داعش شرکت نمی‌کند، اما مشارکت نظامی خود در جنگ علیه داعش را افزایش می‌دهد و تجهیزات نظامی به همراه یک‌هزارو ۲۰۰ نیرو را به مقابله با داعش در سوریه اختصاص خواهد داد. به گفته «انگلا مرکل»، صدراعظم آلمان، نیروهای نظامی این کشور در مأموریت‌های جنگی و بمباران داعش شرکت نمی‌کنند و فقط نقش پشتیبان را برای کشورهای درگیر در این جنگ بازی می‌کنند. در پیشنهاد وزیر دفاع آمده است مجوز حضور نظامی این کشور در ارتباط با عملیات علیه داعش درابتدا برای یک سال اعتبار دارد و بودجه‌ای معادل ۱۳۴ میلیون یورو به

جهان

بریتانیا و آلمان هم به ائتلاف علیه داعش در سوریه پیوستند

جنگ‌زدن به ریسمان پوسیده

عکس AFP

آن اختصاص می‌یابد.

با پیوستن بریتانیا و آلمان به ائتلاف جهانی علیه داعش، قوی‌ترین ارتش جهان حالا در مقابل بزرگ‌ترین گروه تروریستی قرن اخیر قرار گرفته است. اما آیا به‌راستی می‌توان با حملات هوایی گسترده‌تر، هیولای داعش را از پای درآورد؟ نیروهای خون‌آشام داعش فقط همان‌هایی نیستند که در قلمروهای تحت کنترل این گروه زندگی می‌کنند؛ پاریس، بروکسل، لندن و ده‌ها شهر اروپایی دیگر هم میزبان و ماوای جوانان شیفته داعش است.

به باور بسیاری از تحلیل‌گران، حملات هوایی علیه قلمروهای داعش خطرناک است و نتیجه‌ای معکوس دارد. حملات هوایی ضربه روحی دیگری به مردمی است که پیش‌تر از پای درآمده‌اند؛ همان‌ها که اعضای خانواده و دوستانشان را دشمنی بی‌م‌نوشان می‌کشد، آماده پیوستن به

سفر برای معالجه

عبدالعزیز بوتفلیقه، رئیس‌جمهوری الجزایر، برای انجام معاینه‌های پزشکی از کشور خارج شد و این‌بار «در سفری کوتاه» به فرانسه رفت. بوتفلیقه ۷۸ ساله در سال ۲۰۱۳ دچار سکتة مغزی شد که بر اثر آن توانایی رها رفتن خود را از دست داد و اکنون به سختی حرف می‌زند. **(رویترز)**

سنای آمریکا به اصلاحات پیشنهادی برای محدودسازی تجارت اسلحه رأی منفی داد

اسلحه آزاد، پناه‌جو ممنوع

آتهایی که بنا بر سوابق جنایی از سوارشدن بر هواپیما نیز محروم هستند، مجاز می‌شمرد. از سوی دیگر با جمهوری‌خواهانی روبه‌رویم که حادثه روز چهارشنبه را با وجود مبهم‌بودن جزئیات آن و البته سابقه دور و دراز چنین کشتارهایی، بیش از هرچیز، سندی بر شکست و به قول برخی بی‌میلی کافی در مقفید در مبارزه با تروریسم و افراط‌گرایی مذهبی و دست‌آویزی برای گسترش تمهیدات نظارتی بر جامعه مسلمانان آمریکا و مخالفت با طرح پذیرش پناه‌جویان یافته‌اند.

«باراک اوباما» رئیس‌جمهوری ایالات متحده، در حالی روز گذشته ضمن اشاره به احتمال تروریستی‌بودن حادثه تیراندازی در سن‌برناردینو، اذعان کرده انگیزه دو مظنون مسلمان این واقعه هنوز نامشخص بوده و نمی‌توان اظهارنظری قطعی درباره دلایل وقوع این حادثه ارائه داد که همین احتیاط دولت در برجسب‌زدن بر عاملان این فاجعه، موضوع اصلی انتقادهای آتشین نامزد‌های حزب مخالف، جمهوری‌خواه بوده است. «دونالد ترامپ» نامزد پیشرو جمهوری‌خواهان در نظرسنجی‌ها، یکی از این مخالفان بود که به سیاق معمول، نگاهی به

آتهایی که بنا بر سوابق جنایی از سوارشدن بر هواپیما نیز محروم هستند، مجاز می‌شمرد. از سوی دیگر با جمهوری‌خواهانی روبه‌رویم که حادثه روز چهارشنبه را با وجود مبهم‌بودن جزئیات آن و البته سابقه دور و دراز چنین کشتارهایی، بیش از هرچیز، سندی بر شکست و به قول برخی بی‌میلی کافی در مقفید در مبارزه با تروریسم و افراط‌گرایی مذهبی و دست‌آویزی برای گسترش تمهیدات نظارتی بر جامعه مسلمانان آمریکا و مخالفت با طرح پذیرش پناه‌جویان یافته‌اند.

«باراک اوباما» رئیس‌جمهوری ایالات متحده، در حالی روز گذشته ضمن اشاره به احتمال تروریستی‌بودن حادثه تیراندازی در سن‌برناردینو، اذعان کرده انگیزه دو مظنون مسلمان این واقعه هنوز نامشخص بوده و نمی‌توان اظهارنظری قطعی درباره دلایل وقوع این حادثه ارائه داد که همین احتیاط دولت در برجسب‌زدن بر عاملان این فاجعه، موضوع اصلی انتقادهای آتشین نامزد‌های حزب مخالف، جمهوری‌خواه بوده است. «دونالد ترامپ» نامزد پیشرو جمهوری‌خواهان در نظرسنجی‌ها، یکی از این مخالفان بود که به سیاق معمول، نگاهی به

داعش می‌شوند و تحت لوای این گروه به جنگ در برابر غرب برمی‌خیزند. از دیگر سو، بی‌شک حملات هوایی، به موج جدیدی از پناهندگان منجر می‌شود و فشار را به کشورهای همسایه‌ای بیشتر می‌کند که همین حالا هم در مواجهه با پناهندگان ناکام مانده‌اند. باید این واقعیت گریزناپذیر را پذیرفت که هیچ راه‌حل ساده و سریعی برای ازبین‌بردن داعش وجود ندارد و دراین‌میان بمباران مواضع این گروه در سوریه و عراق تنها گزینه ممکن نیست.

بسیاری به‌درستی گفته و نوشته‌اند به جای اقدام نظامی در خلا به استراتژی بلندمدتی نیاز است که چرایی حمایت از داعش را در سوریه و عراق و غرب درنظر بگیرد. دلایل و اهداف پیوستن به داعش در همه‌جا یکسان نیست. مرد جوان سوری که داروندارش را در جنگ از دست داده، برای روی‌آوردن به داعش یک انگیزه دارد و زن جوان غربی که به نام جهادگر به سوریه سفر می‌کند، انگیزه‌ای دیگر؛ و بدون درنظرگرفتن گوناگونی این دلایل نمی‌توان به راه‌حل دقیق و درست شکست داعش پی برد. دیوید کامرون می‌گوید: «پیچیدگی نباید بهانه‌ای برای مداخله‌نگردن باشد»، درابتدا این جمله معقول و قابل‌قبول به‌نظر می‌رسد، اما مشکل اینجاست که پیچیدگی بهانه نیست، واقعیت است و به دلیل همین پیچیدگی‌ها، بهتر آن است کشورهای غربی به جای گزینه نظامی، ابتدا با همکاری نهادهای محلی، دلایل اقبال به داعش را پیدا کنند و پس از آن راه‌های رسیدن سلاح و مهمات به این گروه را قطع کنند. با همه اینها، قضاوت درباره چگونگی مقابله با وضعیت یفرنج سوریه دشوار است و شاید گزینه نظامی روزی به کار می‌آمد یا در آینده به کار آید. اما اکنون بمباران سوریه فقط اوضاع را از آنچه هست، پیچیده‌تر می‌کند.

دنبال جلب حمایت لابی یهودی

دونالد ترامپ، نامزد جمهوری‌خواه انتخابات آمریکا، برای جلب حمایت لابی یهودی تأثیرگذار در کشور به فلسطین اشتغالی می‌رود و با «بنیامین نتانیاهو»، نخست‌وزیر اسرائیل، دیدار می‌کند. ترامپ درباره نتانیاهو گفت: او شخصی بی‌نظیر و انسان خوبی است! **(ایسنا)**

سیاست‌های دفاع ملی خوانده است. اما دامنه این نزاع حزبی تنها به جدال لفظی محدود نشد و خیلی زودتر از آنچه انتظار می‌رفت به صحن مجلس قانون‌گذاری ایالات متحده نیز رسید؛ جدالی که همچون موارد مشابه گذشته با شکست دموکرات‌ها همراه بود. سنای آمریکا در حالی روز پنجشنبه و تنها یک روز پس از حادثه خونین سن‌برناردینو، به دو اصلاحیه جداگانه برای تجدیدنظر در شرایط خرید اسلحه در نمایشگاه‌ها و به صورت آنلاین و همچنین اعمال ممنوعیت خرید اسلحه برای افرادی که در فهرست مظنونان تروریستی تحت‌نظر قرار دارند، رأی منفی داد که «برنی ساندرز» سناتور سوسیالیست ایالت «ورمونت» و از نامزدهای اصلی دموکرات‌ها در انتخابات ریاست‌جمهوری که پیش‌تر به سبب مواضع نرم و محافظه‌کارانه‌اش در قبال صنعت اسلحه موردانتقادات فراوانی واقع شده بود، ضمن اعلام قاطعانه حمایت خود از اصلاحات پیشنهادی، خواستار احیای قوانین منع تجارت سلاح‌های جنگی و پاکسازی خیابان‌های آمریکا از شر سلاح‌های غیرقانونی شد.

تظاهراتی که شعارها و مطالباتی کلی را مطرح کند، تأثیری محدود خواهد داشت. اما در عوض تظاهرات با شعارهایی که خواسته‌های مشخصی را مطرح می‌کند، دارای اثری بزرگ خواهد بود زیرا می‌تواند تا تحقق همان خواسته مشخص استمرار پیدا کند. بد نیست دراین‌باره تظاهرات ملت آمریکا نسبت به جنگ ویتنام را به یاد بیاوریم که چگونه به صورتی گسترده شکل گرفت و تا زمانی که این جنگ خاتمه نیافت استمرار داشت. حال آنکه تظاهرات ضد اقتصاد جهانی‌شده در آمریکا (وال‌استریت) به نتیجه نرسید و شکست خورد، زیرا خواسته‌هایی کلی داشت و اهدافش روشن نبود.

واکنش جامعه مدنی کشورهای عرب به فجایعی که در سرزمین‌های فلسطینی می‌گذرد، ارزشی کمتر از واکنش به اعمالی که گروه‌های تکفیری مرتکب می‌شوند یا جنایاتی که نسبت به مسیحیان با زنان و کودکان روا می‌دارند و آنها را با بازارهای برده‌فروشی به حراج می‌گذارند یا گران‌بهاترین آثار تمدنی را منهدم می‌کنند یا افراد بی‌گناه را در بازارها و مساجد به قتل می‌رسانند، ندارد.

اینگ زمان آن فرا رسیده که متفکران، نویسندگان، اصحاب رسانه و فعالان سیاسی بیشتر به موضوع ناتوانی جامعه مدنی در کشورهای عرب بپردازند و تلاش کنند دوباره شاط و سرزندگی را به آن بازگردانند.

به یاد داشته باشیم مبارزه مشترک توده‌ها در تاریخ معاصر ما دستاوردهای زیادی داشته و توانسته است استعمار را شکست دهد یا معاهدات مشکوک را به‌ویژه در مصر، الجزایر و فلسطین لغو کند. بازنگری در مسئله مبارزات توده‌ای و مردمی مشترک در شرایط کنونی یک مسئله کاملاً حائز اهمیت است.

فراخوان پوتین به تشکیل جبهه متحد علیه تروریسم

● «ولادیمیر پوتین»، رئیس‌جمهور روسیه، در سخنرانی سالانه خود در «شورای فدرال» خواستار پایان‌دادن به «سیاست دوگانه» در مبارزه با تروریسم شد. پوتین این «سیاست دوگانه» را مهم‌ترین مانع در مبارزه با گسترش تروریسم دانست. به گزارش دویچه‌وله، در این سخنرانی سالانه که به شکل زنده از تلویزیون دولتی روسیه پخش شد، پوتین گفت باید یک «مشئت محکم» و یک جبهه قدرتمند برای مبارزه با تروریسم جهانی تشکیل شود. او بدون آنکه به‌شکل مستقیم از آمریکا نام ببرد، واشگتن و دیگر متحدانش را متهم کرد که عراق، سوریه و لیبی را با سیاست‌های تغییر رژیم و براندازی حکومت‌ها به «منطقه هرج‌ومرج و آتارشی‌گری» و «خطری برای تمام جهان» تبدیل کرده‌اند. ولادیمیر پوتین بار دیگر در سخنرانی خود ترکیه را متهم کرد که از «داعش» نفت می‌خرد و با تروریست‌ها معامله مالی دارد.

اخبار ضدونقیضی درباره کشته‌شدن رهبر طالبان

● برخی گزارش‌ها حاکی از آن است که «ملاختر محمد منصور»، رهبر طالبان، در درگیری آخری که در «کوئته پاکستان» رخ داد، کشته شده است. به گفته دولت افغانستان، ملا اختر محمد منصور، سه‌شنبه‌شب در یک درگیری که در خانه «ملا عبدالله سرحدی» در کوئته پاکستان بین افراد گروه طالبان صورت گرفته بود، زخمی شد. در درگیری‌ای که سه‌شنبه‌شب در خانه ملا عبدالله سرحدی به وقوع پیوست، پنج مقام دیگر گروه طالبان نیز کشته شده‌اند. یک فرمانده گروه طالبان شاخه ملا رسول، در تماس با برخی رسانه‌ها مسئولیت حمله به اختر محمد منصور را بر عهده گرفته است. در همین حال، خبرگزاری افغانی «بخدی» گزارش داد که بنا بر اطلاعات منتشرشده، ملاختر محمد منصور، رهبر طالبان، پس از دیدار با ملا عبدالله سرحدی ابتدا با یکدیگر به صورت لفظی و سپس مسلحانه درگیر شده‌اند و در نتیجه این درگیری، ملا عبدالله سرحدی کشته و ملاختر زخمی و به بیمارستان منتقل شد. «سلطان فیضی» سخنگوی «عبدالرشید دوستم» معاون اول رئیس‌جمهور افغانستان دراین‌باره گفت: بر اساس آخرین گزارش‌های دریافت‌شده، ملا منصور در بیمارستان جان داده است. علاوه بر رسانه‌های افغان، خبرگزاری‌های اسپوتنیک و شینهوا نیز این خبر را تأیید کرده‌اند. این در حالی است که «مدیح‌الله مجاهد» به عنوان سخنگوی طالبان این خبرها را رد کرده و حتی وقوع چنین درگیری‌ای را تکذیب کرده است. پس از مرگ ملا عمر، رهبر پیشین طالبان، اختلاف‌های شدیدی بر سر رهبری این گروه به وجود آمد.

پایان «پی‌ام‌دی»؛ آغاز مسیر تازه

ماهیت سیاسی پرونده‌های بین‌المللی مانند موضوع ایران، راه‌حل سیاسی می‌طلبید و در دوسال گذشته، مذاکرات با همین رویکرد دنبال شد. شرایط منطقه خاورمیانه و خطر جدی تروریسم نیز به‌گونه‌ای است که نیاز به همکاری ایران بیش از پیش احساس می‌شود. بنابراین غرب می‌داند اگر نخواهد به همان روش‌های گذشته‌ای که دیدگاه انتقادی صرف به ایران و مسائل آن بنگرد، نمی‌تواند روی این همکاری حساب کند. ورود نظامی گسترده روسیه به خاورمیانه و مسائلی که پس از تنش‌ها بر سر اوکراین میان غرب و روسیه ایجاد شد، ورود طرف دیگری به تحولات منطقه را اجتناب‌ناپذیر کرد و ایران گزینه مناسبی برای این مسئله است. برداشتن تحریم‌ها و آغاز برجام، همکاری نوینی با آژانس انرژی اتمی و کشورهای ۵+۱ به‌شمار می‌رود. گزارش اخیر آمانو به شورای حکام می‌رود و ۱۵ دسامبر احتمالاً با قطع‌نامه پیشنهادی اعضای ۵+۱ درباره آن، مطرح خواهد شد. جورج اورول می‌گوید همه ما برابر هستیم ولی برخی برابرترند؛ در سازمان‌های جهانی مانند شورای امنیت و آژانس انرژی اتمی نیز معمولاً طرف‌های اروپایی و حتی چین و روسیه، تحت‌تأثیر مواضع آمریکا قرار دارند پس استقبال سخنگوی وزارت خارجه آمریکا از این گزارش و سخن‌گفتن درباره بسته‌شدن پرونده پی‌ام‌دی را باید نشانه‌ای از رأی آوردن قطع‌نامه به سود ایران ارزیابی کرد. روسیه و چین نیز قبلاً اظهاراتی داشتند که ایران گهواره‌اشد جهانی در دولت ترامپ و نقشه راه با آژانس انجام داده است. اگر در مسیر اجرایی‌شدن برجام لغو تحریم‌ها، نشست وین درباره آینده سوریه و مسائل دیگر، همکاری مناسبی میان طرف‌های مختلف صورت گیرد، برخی مواضع انتقادی احتمالی آینده غرب در زمینه حقوق‌بشر با حمایت ایران از برخی گروه‌های منطقه، با لحن متفاوت و با نوعی نگاه مرضی‌الطرفین مطرح خواهد شد تا مسائل به طور نسبی حل‌وفصل شود. شیوه عمل دستگاه سیاست خارجی و مجموعه نهادهای تصمیم‌گیر کشور در دوسال گذشته، نادرست‌بودن برخی مواضع هیجانی و طرَح آن خارج از ضوابط و معیارهای پذیرفته‌شده جهانی در دولت گذشته را بیشتر نمایان کرد؛ موضعی که برخی هزینه‌های غیرضروری در پی داشت. حال که طرف‌های غربی، افق جدیدی از رفتار با ایران را به نمایش گذاشته‌اند باید زمینه همکاری برای حل معضلات فی‌مابین و مسائل منطقه را بیش از پیش فراهم کرد.